

Savikon aurinkovoimalan osayleiskaavan luonnos

Maankäyttölautakunta 16.09.2025 § 14

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Osayleiskaavaluonnos koskee Savikon aluetta, joka sijaitsee noin kilometrin päässä Nurmijärven kirkonkylän pohjoispuolella ja Rajamäen taajaman itäpuolella, valtatie 3 (E12) ja seututien 130 tuntumassa. Hankkeeseen ryhtyvä suunnittelee aurinkoenergian tuotantoa kaava-alueelle. Kaavoitettava alue on noin 454 ha. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa teollisen mittaluokan aurinkovoiman, sekä siihen liittyvien paneelikenttien, huoltoteiden, ojien, aitojen, muuntamoiden, vesienkäsittelyrakenteiden, sähköasemien, energiavarastojen liityntäjohtojen sekä vastaavien voimalassa tarvittavien rakenteiden ja rakennusten rakentaminen. Kaavaprosessin edetessä selvitetään mahdollisuutta laatia alueidenkäyttölain (AKL) 44 §:n mukainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jota voitaisiin käyttää suoraan aurinkoenergian tuotantolaitoksen rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

Aurinkovoimalahankkeen tavoitteena on toteuttaa tuotannollisesti ja teknis-taloudellisesti toteutettavissa oleva noin 165 ha laajuinen aurinkovoimala. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa toiminto alueelle ja arvojen turvaaminen muun muassa lieventämällä hankkeesta aiheutuvia mahdollisia haittoja lähialueen asukkaille, ympäristölle ja elinkeinotoiminnalle sekä muille osallisille. Hanke lisää kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverotuloja työllistämisaikutuksen ja yritystoiminnan lisääntymisen kautta.

Kaavoitettava alue on laajuudeltaan noin 454 ha (4,5 km²) ja varsinaisiksi voimala-alueiksi kaavoitettavia alueita on noin 174 ha (1,7 km²). Voimala-alueiksi kaavoitettavat alueet sisältävät alueella jo olemassa olevan Helen Oy:n aurinkovoimalan. Kaava-aluerajaus kattaa myös sähkönsiirron liityntäkaapelin vaihtoehtoiset reitit, jotka on tarkoitus esittää kaavassa ohjeellisina.

Kaava-alueen eteläpuolisen osuuden on tarkoitus toimia ns. vaiheosayleiskaavana, jossa ohjataan ainoastaan sähkönsiirron liityntäkaapelin rakentamista sekä liittymistä sähköverkkoon, eikä alueelle ole tarkoitus osoittaa muuta maankäyttöä. Vaiheosayleiskaava-aluetta kaavassa on noin 205 ha (2,1 km²).

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että kaavalla mahdollistetaan nykyisen avoimen peltomaiseman muuttuminen teolliseen aurinkovoimala käyttöön. Voimalan toteutuminen edistäisi Suomen tavoitetta vähentää kansallisia kasvihuonekaasupäästöjä sekä tavoitetta saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Elinvoimalautakunta päätti Savikon aurinkovoimalan osayleiskaavan vireilletulosta ja suunnittelualueen alustavasta rajauksesta 23.1.2025. Samalla elinvoimalautakunta hyväksyi kaavan laatijaksi Arkkitehtitoimisto AJAK Oy:n, joka on laatinut aurinkovoimahankkeeseen liittyvän hankeselostuksen vuonna 2024. Savikon aurinkovoimala tukee Nurmijärven kuntastrategian 2022–2030 vastuullisuustoimintaperiaatetta huomioimalla ympäristö- ja ilmastonäkökulmat kunnan toiminnassa. Osayleiskaavaluonnos on maakuntakaavan mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue on pääosin maa- ja metsätalousaluetta. Voimala-alueiksi kaavoitettavat alueet sijoittuvat kokonaan peltoalueille, lukuun ottamatta noin kahden hehtaarin kokoista, jo ennestään avohakattua metsikköä. Alueen asutus on keskittynyt hajanaisesti olemassa olevan tiestön varrelle. Kaavoitettavien voimala-alueiden reunoilla sijaitsee yksittäisiä asuinrakennuksia sekä yksi vapaa-ajan kiinteistö, jotka huomioidaan voimalan tarkemmassa suunnittelussa. Mahdollisia lieventämistoimenpiteitä ovat mm. näkösuoja-vyöhykkeet, joilla saadaan hallittua näkymävaikutuksia. Aurinkovoimaloiden invertterit sijoitetaan myös siten, ettei niistä aiheudu meluhaittaa lähialueen asutukselle.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavaluonnoksen valmistelun aikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Savikon aurinkovoimalan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä lausuntoja ja mielipiteitä varten 3.–26.3.2025. OAS:asta toimitettiin yhteensä 9 lausuntoa ja 21 mielipidettä. Lausunnoissa ja mielipiteissä aiheiksi nousivat, kaavoitettavan aurinkovoimalan sijainti, kaavoitukseen liittyvä tiedottaminen, luontoarvojen huomiointi, vaikutukset kiinteistöjen arvoon ja harjoitettaviin elinkeinoihin, paloturvallisuus, vaikutukset eläinten liikkumiseen alueella sekä huoli aurinkovoimalahankkeen ympäristöhyödyistä.

Alueidenkäyttölain edellyttämä aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 2. huhtikuuta 2025. Neuvottelussa käytiin läpi useita viranomaisnäkökulmia aurinkovoimalahankkeen kaavoitukseen ja vaikutuksiin liittyen. Teemoiksi viranomaisneuvottelussa nousivat muun muassa pohjavesialueet, hulevesien hallinta, maisema, liikennejärjestelyt ja arkeologiset kohteet.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Maankäyttölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle 14.8.2025 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman, osayleiskaavaluonnoksen liitteineen ja muun valmisteluaineiston hyväksymistä jatkosuunnittelun pohjaksi, asettamista nähtäville sekä pyytämään lausuntoja ja mielipiteitä kaavan valmisteluaineistosta. Sekä antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Pöytäkirja tarkastetaan pykälän osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

Perttu Pulkka, yleiskaavapäällikkö, perttu.pulkka(at)nurmijarvi.fi
Juho Noro, yleiskaavasuunnittelija, juho.noro(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Jakelu

Hakijat
Perttu Pulkka, yleiskaavapäällikkö
Juho Noro, yleiskaavasuunnittelija
Niina Hiltunen, kaavavalmistelija

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää hyväksyä 14.8.2025 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman, osayleiskaavaluonnoksen liitteineen ja muun valmisteluaineiston jatkosuunnittelun pohjaksi ja asettaa sen nähtäville, sekä pyytää lausuntoja ja mielipiteitä kaavan valmisteluaineistosta. Sekä antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin.

Valmistelija

yleiskaavapäällikkö Perttu Pulkka, perttu.pulkka(at)nurmijarvi.fi
yleiskaavasunnittelija Juho Noro, juho.noro(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Puheenjohtaja Arto Hägg ilmoitti esteellisyydestä (yhteisöjäävi, Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen jäsen; hallintolaki 28.1 § 5) osallistua asian käsittelyyn ja päätöksentekoon ja poistui kokouksesta. Hänen tilalleen kokoukseen liittyi varajäsen Jussi Malkamäki.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Arto Hägg poistui esteellisenä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajana tämän asian osalta toimi Kallepekka Toivonen.